

Perspectives: any 1 després de la pandèmia

El títol d'aquest article reflecteix el supòsit central de les nostres previsions econòmiques de cara a l'any vinent: serà l'exercici en què deixarem enrere la pandèmia. Una de les claus per aconseguir-ho serà el desplegament reeixit de les vacunes que s'han descobert en un temps rècord, una fita extraordinària en la història de la humanitat. No fa tant, una part important de la comunitat científica dubtava que fos possible aconseguir una vacuna en qüestió de mesos en lloc d'anys. El que s'ha aconseguit demostra que, quan el món de la recerca, l'empresa privada i les Administracions públiques de diferents països comparteixen un objectiu comú i lluiten de manera coordinada per aconseguir-lo, podem arribar molt lluny. Sens dubte, una lliçó vàlida per a altres reptes als quals ens enfrontem, com el canvi climàtic.

El desplegament reeixit de les vacunes no serà senzill ni immediat. Es tracta d'un formidable repte logístic de producció i de distribució. Per descomptat, serà també crucial que el virus no muti, de manera que redueixi l'efectivitat de les vacunes, tot i que pot succeir, com en el cas de la grip, que la vacuna s'hagi d'anar actualitzant de forma periòdica. I, sobretot, és imprescindible que es vacuni prou població per poder aconseguir l'anomenada immunitat de grup o de ramat, la situació a partir de la qual ja hi ha tanta gent immune que la famosa R –la taxa de reproducció del virus– se situa de manera natural per sota d'1, moment en què podem donar per controlada l'epidèmia. Algunes enquestes recents apunten que farà falta conscienciar que vacunar-se és segur, efectiu i solidari. En definitiva, necessari.

Fins que no assolim la immunitat de grup, no ens quedarà un altre remei que continuar utilitzant extensament altres eines per controlar l'epidèmia. Les coneixem: màscara, distància, higiene, test, rastreig de contactes i aïllaments. Com a part d'aquest arsenal, els testos ràpids d'antígens ofereixen un recorregut enorme. A un cost molt inferior al d'una prova PCR, amb una fiabilitat molt alta i amb la capacitat d'oferir resultats en 15 minuts, es poden convertir en una eina importantíssima per augmentar la detecció de casos asimptomàtics.

El control de l'epidèmia facilitarà el rebot de l'economia, però, en els propers mesos, continuarà sent molt important continuar donant suport als sectors més afectats pel virus. De fet, en la mesura que aquesta afectació està cada vegada més concentrada en uns quants sectors i que estem a la vora de controlar l'epidèmia, aquest suport ha de ser decidit. I, arribats a aquest punt en què moltes empreses ja no es poden endeutar més, les ajudes directes han de guanyar pes.

Les perspectives per al 2021 també estaran marcades per les relacions internacionals. Al si de la UE, serà absolutament clau desbloquejar el pla de recuperació europeu, quelcom que ningú dubta que ha de succeir. La possibilitat real de deixar fora del pla Hongria i Polònia hauria de facilitar que accedeixin a desbloquejar-lo. Pel que fa al *brexit*, arribem al temps de descompte sense acord i amb la possibilitat real de no tenir-lo llest per al gener. La disrupció resultant segur que facilitaria un acord al començament del següent any, però, sens dubte, és millor estalviar-se el mal tràngol. Finalment, el canvi de lideratge als EUA és una bona notícia per al multilateralisme i per a la cooperació internacional, fins i tot entre els EUA i la UE. Les tensions entre els EUA i la Xina, reflex d'una lluita de fons pel lideratge tecnològic i econòmic del món, es mantindran, però els riscos d'un xoc que afecti el conjunt de l'economia global seran menors.

Malgrat la gravetat de la crisi, Espanya està en una situació diferent a la del 2008. En aquella ocasió, l'economia va acumular una caiguda del PIB del 9% en cinc llargs anys i va trigar tres anys més a remuntar fins als nivells previs a la crisi. En aquesta crisi, la mateixa caiguda s'ha produït en tres trimestres i, malgrat que la nostra previsió és que podem trigar de nou tres anys a culminar la remuntada, l'objectiu de tots hauria de ser escurçar aquest període. Si aprofitem bé els fons europeus per finançar no solament inversions, sinó també reformes que ens facin més competitiu, ho podem aconseguir.

Enric Fernández
Economista en cap
30 de novembre de 2020